

LÉČBA POPÁLENIN

POPÁLENINA (LAT. COMBUSTIO)
OMRZLINA (LAT. CONGELATIO)
POLEPTANINA (LAT. CONGLUTINATIO)

Popáleniny a omrzliny jsou tzv. termické úrazy, kdy k poškození organismu dochází vlivem příliš vysoké nebo naopak příliš nízké teploty. Popáleniny mohou vzniknout i působením elektrického proudu nebo radiace. Vzhledem k typu poškození tkání a způsobu léčby lze k těmto úrazům zahrnout i poleptání, kde poškození způsobují chemické látky (kyseliny nebo louhy).

Zásadní pro závažnost poranění je intenzita a doba tepelného působení a velikost zasaženého tělesného povrchu. Je nutno zohlednit i věk a celkový stav pacienta. Podle závažnosti poranění je možno popáleninu léčit ambulantně nebo za hospitalizace. Vážné a kritické popáleniny vyžadují léčbu ve specializovaném popáleninovém centru.

PODLE HLOUBKY POŠKOZENÍ ROZLIŠUJEME 4 STUPNĚ:

Popáleniny I. stupně

Typické je zarudnutí a značná bolestivost, změny na kůži jsou vratné, ke zhojení dojde při správné léčbě během několika dnů, většinou bez následků. U citlivějších jedinců mohou na zhojené kůži přetrvávat barevné změny ve smyslu větší nebo menší pigmentace.

Popáleniny II. stupně

IIa. popáleniny: zasaženy jsou povrchní vrstvy kůže a projevují se zarudnutím a tvorbou puchýřů. Léčba i následky jsou stejné jako u popálenin I. stupně.

IIb. popáleniny: zasaženy jsou hlubší vrstvy kůže. Bolest ustává, hojení je zdlouhavé v trvání několika týdnů, někdy je nutná chirurgická intervence, následkem bývají jizvy. Jizvy po popálení jsou často patologické - hypertrofické až keloidní.

Popáleniny III. stupně

Postižená je kůže v celé tloušťce. Paradoxně tyto popáleniny téměř nebolí. Dochází k nekróze kůže a je nutná chirurgická léčba nekrektomií a autotransplantací kožním štěpem za cenu vzniku většinou patologických plošných jizev. Pokud jsou tyto popáleniny nad klouby nebo na obličeji, mohou mít i funkční nebo estetické nežádoucí následky.

Popáleniny IV. stupně

Postižena je nejenom kůže, ale i hlubší struktury (šlachy, svaly, kost). Jsou to těžká devastující poranění léčená chirurgicky vždy za cenu jizev a často s vážnými funkčními a estetickými následky. Pro závažnost popáleniny je zásadní plocha zasaženého povrchu těla, zhodnocena v procentech. Jako těžké popálení se hodnotí u dětí do 2 let zasažení 5 % a více, u dětí od 2 - 10 let 10 % a více, u dětí 10 - 15 let 15 % a více a u starších dětí a dospělých zasažení 20 % a více.

PRINCIP LÉČBY

Povrchní popáleniny se léčí konzervativně opakovanými převazy s aplikací mastí a krémů až do zhojení. U hlubších popálenin je nutná chirurgická léčba, odstraňování nekrotických tkání a rekonstrukce kožního krytu transplantací kůže nebo přenosem laloků. U popálenin III. a IV. stupně na končetinách je často nutné provádět i amputační výkony.

NÁSLEDKY

Je nutné si uvědomit, že léčba závažného popáleninového poranění je dlouhodobá a často s trvalými následky. Následky mohou být jednak estetické (jizvy a různé deformace), jednak funkční (amputace prstů nebo končetin, omezená hybnost nebo úplné ztuhnutí kloubů...).

Popálenina I. - II.a stupně

Popálenina II.a - II.b stupně

Popálenina III. stupně

Popálenina IV. stupně